REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 254. Brașov, Joi 16 (29) Noemvrie. 1900.

Saracco tras la rĕspundere.

Deșĭ au trecut câte-va lunĭ dela asasinarea Regeluĭ Umberto al Italiei, totușĭ țéra și parlamentul nu s'au putut încă emancipa de tot de sub trista și durerósa impresiune a oribiluluĭ atentat.

Acésta se póte lesne esplica, avĕnd în vedere mai ales, că Regele Umberto, în urma bunătății inimeĭ sale și a nobilelor sale calitățĭ, se bucura de mare popularitate în țéră. Cu tóte acestea trebue sĕ surprindă, că în parlament s'a ridicat acum contra guvernuluĭ până și acusațiunea, că, prin negligența sa de a preveni atentatul, s'a făcut responsabil pentru crima comisă în contra Regeluĭ.

Deputatul Sciacca della Scala și soțĭ au mai susținut în interpelațiunea lor cu privire la acésta, că ministeriul de esterne din Roma ar fi primit înainte de comiterea crimeĭ împărtășirĭ anonime, carĭ anunțau, că Regele Umberto va fi asasinat. Ministru-președinte Saracco a negat hotărît, că amintitul ministeriu s'ar afla în posesiunea unor astfel de comunicărĭ. El a admis, că întru-cât se referă la responsabilitatea guvernuluĭ, acesta trebue sĕ rĕspundă pentru tóte; în casul de față însĕ, adause el, nu póte fi făcut responsabil guvernul pentru o întêmplare, care absolut nu s'a putut prevedé.

Primul ministru Saracco recunósce însĕ totușĭ, că cine-va a purtat vina, că paza în jurul persóneĭ Regeluĭ n'a fost destul de bună. Autoritățile din Monza luaseră tóte mĕsurile necesare pentru scutul Regeluĭ Umberto, dér aceste mĕsurĭ s'au dovedit nesuficiente, fiind-că organele siguranțeĭ publice n'au fost destul de harnice spre a-șĭ esecuta problema cum se cuvine. Tocmai acel funcționar, dise Saracco, care a fost îndeosebĭ însărcinat sĕ păzéscă persóna Regeluĭ, s'a fost depărtat numai cu puțin înaintea atentatuluĭ de trăsura regală.

Declarația acésta a ministruluĭ-președinte a produs senzație și mare mișcare în Cameră, care nu s'a domolit nicĭ când Saracco a comunicat, că tóte acele persóne vor fi trimise înaintea unuĭ consiliu disciplinar, care le-va pedepsi după cum merită.

Mai recunoscù primul-ministru, că poliția de siguranță nu prea este la înălțimea chemăreĭ sale și că guvernul se ocupă cu planul de a introduce reformele necesare. Décă dér cineva șĭ-a negligeat datoria, acésta nu este guvernul, nicĭ cel de față, nicĭ cel de mai 'nainte. E vorba de o gróznică fatalitate, contra căreia prevederea omenéscă n'a putut face nimic. Nu s'a mărginit însĕ la deslușirile de mai sus primul ministru, ci a atins și cestiunea mĕsurilor de precauțiune luate contra anarchiștilor. A constatat înainte de tóte, că conferența anti-anarchistă din Roma n'a avut nicĭ un resultat practic. Nu numai Italia a suferit de pacostea anarchistă, ci anarchismul se ivesce pretutindenĭ. Guvernul italian a lucrat, ce-i drept, un proiect de lege pentru combaterea propagandeĭ anarchiste, dér el nu se amăgesce întru cât e vorba de eficacitatea luĭ, ci este de părere, că prin mĕsurĭ legislatorice anarchia nu póte sĕ fiă nimicită. Tóte forțele întregeĭ țĕrĭ, dise ministru-președinte, trebue sĕ contribue pentru scopul acesta. De aceea Saracco apeléză la concordia tuturor spre binele patrieĭ și al aședĕmintelor sale.

O situațiune grea de tot i-se crează guvernuluĭ, când se pretinde dela el sĕ rĕspundă și pentru fapte, pe carĭ a-le împiedeca nu stă în puterea luĭ, séu pe carĭ, deșĭ le-ar putea împiedeca, nu le póte prevedé. Totușĭ însĕ — guvernul trebue sĕ rĕspundă până la un punct óre-care în tóte casurile pentru serviciul prompt și conscienţios al funcționarilor publicĭ însărcinațĭ a veghia asupra siguranțeĭ publice și personale.

Póte considerațiunile din urmă au îndemnat pe interpelanțĭ, nu numai a nu lua la cunoscință rĕspunsul ministruluĭ-președinte, dér a propune chiar sĕ i-se dea acestuia vot de neîncredere. Saracco s'a apĕrat, dicĕnd, că nu póte admite sĕ fiă făcut politicesce responsabil pentru greșelĭ ale unor funcționarĭ, pe carĭ nu el i-a numit. A cerut apoi sĕ se amâne discuțiunea amintiteĭ propunerĭ până după desbaterea budgetară.

Majoritatea a satisfăcut cerereĭ primuluĭ-ministru și așa s'a încheiat acest incident, care a resuscitat din nou cestiunea atentatuluĭ și a mĕsurilor de luat pentru paralisarea acțiuneĭ celor cu „propaganda fapteĭ“.

Căile ferate bosniace — Sêrbii și Dalmatinii.

Diarul *„Jedinstvo“* din Spalato publică o corespondență din Belgrad, în care se spune, că afacerea căilor ferate bosniace a deșteptat un viu interes și în Serbia, de óre-ce se vede lămurit, că Austro-Ungaria nisuesce a pregăti o acțiune balcanică mai estinsă. Deja au sosit din Rusia vocĭ după carĭ și Serbia ar trebui sĕ céră dela Turcia concesiune pentru construirea uneĭ căĭ ferate, care ar lega *Nișul* cu *Mitrovitza*, *Scutari Barr* și prin Marea Adriatică cu *St. Ivan*.

Se mai aude — dice numita fóiă, — că Turcia va contraria construirea căilor ferate bosniace până la Novibazar și Mitrovitza. Dór nicĭ Bulgarilor nu le va plăcea construirea liniilor plănuite.

Cu ocasia ocupațiuneĭ provinciilor s'a promis — dice „Jedinstvo“ — cerul și pămêntul Dalmatinilor, dicĕndu-se că Dalmația va avé mai mare folos din ocupațiune. Acum însĕ apare, că de Dalmația habar n'au. Viena și Budapesta n'au în vedere, decât interesele lor strategice. Insĕ în Balcanĭ nicĭ-odată nu se va crede, că Austro-Ungaria va prinde rădĕcinĭ... Ce privesce Serbia și pe poporul eĭ, se póte dice, că n'au causă de a-șĭ teme viitorul, căcĭ la spatele lor stau atâtea milióne de Rușĭ. Serbia așa-dér nu se teme, că Maghiarii o vor sfășia vr'odată.

Tot în acel numĕr „Jedinstvo“ dă espresiune dorințeĭ, ca noul parlament austriac sĕ nu voteze proiectul de lege privitor la construirea numitelor căĭ ferate, fiind-că interesele Austrieĭ pretind, de a-se înființa imediat linia Spalato-Serajevo. Maghiarii, dice, pot sĕ se bucure de favorurile ce li-se fac, însĕ parlamentul austriac, conscíu de datoria sa, nu va vota un proiect de lege, înainte de ce nu se vor lua pe deplin în considerare interesele austriace, și încă îndată.

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Continuarea ședințeĭ de Joi 9 Noemvrie.

Resumatul desbaterilor.

Președintele face resumatul desbaterilor. Arată cele petrecute în întrunirea dela otel *Unirea*, în care s'a vorbit de suprimarea celor doi Regĭ: al Românieĭ și Serbieĭ. Spune, cum Sarafoff însărcinéză pe Miteff cu îndeplinirea sentințeĭ contra luĭ Fitowsky, desemnând pe Boiceff ca omorîtor și pe Stoiceff ca ajutor. Arată, cum misiunea a venit la Rusciuk, cum negăsindu-l pe Fitowsky și nereușind a-l atrage în cursă, supremul comitet dă ordin ca misiunea sĕ trécă granița în România.

In mod clar și amĕnunțit, președintele Curțiĭ povestesce comiterea crimeĭ, arestarea criminalilor, mărturisirile etc.

Din espunerea faptelor, dice, reese, că Trifanoff, care acum vré sĕ trécă de nevinovat, este promotorul înființăreĭ comitetelor, el este care a semnat protocólele, care a jucat rolul de Iuda față de Fitowsky.

In ce privesce dovedile aduse de ministeriul public, în acusare, primul acusat a mărturisit singur crima și complicitatea celor din Sofia.

Contra luĭ Nicola Miteff sunt declarațiile luĭ Boiciu Ilieff, care spune, că a fost față la însărcinarea dată luĭ Sarafoff, și corespondența urmată între el și ceĭ dela Sofia.

Mitu Stoiceff era al treilea din misiune și trebuia sĕ dea cu pumnalul, décă Fitowsky scăpa de topor.

Karambuloff a dat asistența luĭ la comiterea crimeĭ: a luat parte la ședința în care s'au distribuit rolurile pentru crime și trebuia sĕ conducă pe Ilieff, după crimă.

Trifanoff a dat ajutor pentru comiterea crimeĭ; detaliile ce s'au dat o dovedesc.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Curier parisian.

I. Esposiția din 1900.

(Urmare.)

Un progres de netăgăduit al picturei de adĭ e principiul caracterisat prin vorbele: *„plain air“*. Imĭ aduc aminte de-o carte, pe care am avut'o acum un an în mână. Era o colecțiă de scrierĭ inedite de-ale luĭ Leonardo da Vinci, conținĕnd multe dintre sfaturile și învĕțăturile, pe carĭ le dedea el elevilor sĕi. Ei bine, Leonardo cu cincĭ sute de anĭ în urmă ne vorbesce deja de *„plain air“*. „Décă ai început sĕ facĭ un tablou în grădină, nu l continua în casă, căcĭ ai avé cu totul altă lumină și obiectul, pe care vreĭ sĕ îl redai va fi schimbat, alta-i va fi colórea, chiar și forma va fi deosebită“. Cam aste sunt vorbele marelui măestru. Și cam în asta se reasuméză ceea-ce numim adĭ *„plain air“*.

Intr'adevĕr alta e lumina, ce-o dă obiectelor sórele de diminéță, alta lumina sóreluĭ de amiadĭ, alta a celuĭ de séră. Altă colóre are un obiect luminat de sóre direct, și alta când radele sóreluĭ îl luminéză pĕtrundĕnd printre frundele unuĭ copac. Alte reflexe avem la Nord, alte la Sud, alta e umbra sóreluĭ, alta a luneĭ. Chiar forma unuĭ obiect se schimbă décă-l luminăm de sus séu îl luminăm de jos (n'avem decât sĕ fim atențĭ la fețele fălcóse, pe carĭ le capĕtă actorii pe scenă, luminațĭ fiind de flacările dela rampă). Cunóscerea acestui lucru e una dintre victoriile picturei moderne. Il cunoscea și Leonardo. Da, dér vorbind mai departe către învĕțăcelul sĕu, da Vinci îi spune: „caută decĭ sĕ pictezĭ într'o odaiă bine luminată séu afară numai când sórele e ascuns după norĭ, căcĭ numai astfel veĭ avé obiectele în lumina lor adevĕrată!“

Ei bine, pictorii modernĭ sunt de altă părere. *Adevĕrată* e orĭ-ce lumină, care esistă, decĭ pictéză ce *vedĭ*.

Care dintre noi n'a făcut următórea esperiență: Vĕdĕnd un crepuscul séu un amurg a esclamat: „Ce frumos, de s'ar apuca sĕ-l picteze cine-va așa cum e, ai spune, că nu-i natural!“? Pictura de până acuma ne-a făcut atât de esclusiviștĭ, cea modernă ne va face sĕ nu mai esclamăm astfel de vorbe, căcĭ ea are curajul sĕ picteze un amurg așa cum este. Vĕdĕnd un mĕr frumos nu vi-s'a întêmplat sĕ spunețĭ: „ce frumos e, par' că e pictat!“ ér vĕdĕnd un mĕr bine pictat, n'ațĭ esclamat „uite par' că-i natural!“? E tot vina șcóleĭ vechĭ, că vorbim de „par' că“. Adĭ nu se mai pictéză numai mere frumóse!

Décă răsfoim mai departe cartea, despre care am vorbit, găsim o pagină fórte interesantă. Leonardo vorbesce de peisage. Ajunge sĕ pomenim acésta pentru-ca în mintea nóstră sĕ se ivéscă involuntar icóna „fondurilor“ portretelor și madonelor sale. Cine nu cunósce deja aceĭ munțĭ verdui ca de ghéță? Leonardo îl citéză pe Botticelli și dimpreună cu el strigă împotriva peisagiștilor. „Când îțĭ trebue un peisagiŭ“, ne sfătuesce da Vinci, „fă o pată de cernélă pe o hărtiă, îndoesce-o și veĭ căpĕta nisce forme frumóse, cum natura nu ți-le póte da. Mai corege-le puțin și veĭ avé ceĭ mai splendițĭ munțĭ!“

De-atuncĭ vederile s'au schimbat. Mulțĭ peisagiștĭ au creat de-atuncĭ capo d'opere. Și totușĭ décă privim adĭ un peisagiŭ de flamandul Knoppf (cetesce: Knof) și unul de elvețianul Böcklin, vom observa două felurĭ cu totul deosebite de-a reda peisagele, ba chiar și figurile omenescĭ.

„Knoppf crede, că un tablou are sĕ redé ceea-ce vedĭ întocmai. El merge atât de departe încât vĕdĕnd bună-óră un ținut din tren, séu dela feréstră, décă acest ținut îl interesézá, el îl va picta așa cum l'a vĕdut și numai atât din el cât a vĕdut în cadrul geamuluĭ. Astfel are spre pildă un peisagiŭ, care represintă o pajiște mare. La o parte un poduț de piatră și în fund începutul uneĭ pădurĭ. Așa a zărit el peisagiul și nu șĭ-a luat ostenéla sĕ se plece puțin ca sĕ vadă mai mult din pădure și mai puțin din pajiște, ci a pictat ceea-ce a vĕdut întocmai: o câmpiă verde și înce

Preşedintele vorbesce de încercarea de a-se scăpa din închisóre acusaţii, afară de Trifanoff, care făcuse mărturisirĭ, şi de trimiterea de către comitet a lui Dimitrie Iconomoff. Amintesce de punerea la cale a otrăvirei lui Trifanoff, cum Iconomoff este espulsat şi încredinţéză otrava şi scrisorile lui Alexoff.

D-l preşedinte se ocupă apoi de omorîrea lui Mihăileanu. Arată cum Dimitroff s'a dus la Sofia, cum i-a fost mâna înarmată de cei din comitet, şi cum a urmărit ca o umbră pe Mihăileanu, până l'a ucis.

Spiru Alexoff a dat banĭ pentru cumpărarea revolverului lui Dimitroff, a cerut dela alţii şi a dat informaţiunĭ acestuia asupra locuinţei lui Mihăileanu, a fost depositarul marilor secrete şi a intervenit pentru omorîrea lui Stoiceff.

Peteff a făcut tótă corespondenţa cu scrisorile şi era în curent cu tot.

D-l preşedinte vorbesce apoi despre complotul contra vieţei Suveranului. După o scurtă şi splendidă apologiă a persónei M. S. Regelui, înaintea măreţiei căreia pune ca violent contrast figura şubredă, fiinţa estropiatului Bogdanoff, preşedintele Curţii enumeră probele şi dovedile de vinovăţiă a lui Bogdanoff, în acest complot, arătate în rechisitoriul procurorului general. In urma tuturor acestor considerante d-l procuror general a conchis, că toţĭ de pe banca acusărei sunt vinovaţĭ şi dv. veţĭ aprecia gradul de culpabilitate.

Şedinţa se suspendă pentru 10 minute.

La redeschidere d-l preşedinte resumézâ cele spuse de apărătorĭ.

Resumatul desbaterilor a făcut o deosebită impresiune.

Intrebările.

Preşedintele, adresându-se juraţilor, le pune din nou în vedere importanţa sentinţei şi dă cetire următórelor cestiunĭ, la carĭ vor trebui sĕ rĕspundă juraţii:

Pentru *Boiciu Ilieff*, asasinul lui Fitowsky:

1) Este vinovat, că cu bună sciinţă şi premeditare a ucis pe Fitowsky?

2) Işĭ făcuse mai dinainte planul acestui omor?

3) In séra crimei séu altă-dată a aşteptat pe Fitowsky ca sĕ-l omóre?

Pentru *Nicola Miteff*, *Mitu Stoiceff*, *Christu Karambuloff*, şi *Al. Trifanoff*, una şi aceeaşĭ cestiune:

Este culpabil, că a ajutat şi asistat la pregătirea, înlesnirea şi comiterea crimei?

Pentru *Stoian Dimitreff*, asasinul lui Mihăileanu:

1) Este culpabil de uciderea lui Mihăileanu?

2) Işĭ făcuse dinainte planul şi hotărîrea pentru acéstă crimă?

3) In séra crimei séu altă-dată a aşteptat pe Mihăileanu spre a-l ucide?

Pentru *Achim Peteff*:

1) Este culpabil, că prin dar, promisiunĭ şi uneltirĭ culpabile a îndemnat la crimă?

Pentru *Spiru Alexoff*:

1) Este culpabil, că a ajutat sĕ se comită crima, dând banĭ pentru cumpărare de revolver?

Pentru *Nicola Bogdanoff*:

1) Este culpabil, că în nóptea de 20 Decemvrie, prin sfaturĭ criminale, a plănuit un complot contra vieţii M. S. Regelui?

2) Acéstă hotărîre a fost urmată de un act sĕvêrşit, pregătit?

Preşedintele dă apoi juraţilor esplicaţiunile de rigóre asupra modului cum vor trebui sĕ rĕspundă la cestiunĭ.

Şedinţa se suspendă şi juraţii întră în camera de deliberare la órele 6.

Verdictul.

La órele 7 juraţii ies din camera de deliberare.

Primul jurat, d-l Victor Babeş, dă cetire verdictului:

„Pe onóre şi pe consciinţa mea, înaintea lui Dumnedeu şi a ómenilor, declaraţiunea comisiei juraţilor, cu majoritate de voturĭ este:

Da! Acusatul Boiciu Ilieff este vinovat, pentru-că cu premeditare şi bună sciinţă a comis uciderea lui Fitowsky.

Pentru Nicola Miteff, Mitu Stoiceff, Cristu Karambuloff, acelaşĭ rĕspuns *Da!* fără circumstanţe.

Da! Alex. Trifanoff, minor, este considerat culpabil. *Se acordă circumstanţe uşurătóre.*

Da! Stoian Dimitroff este culpabil. *Da!* Acusatul avea 20 anĭ împliniţĭ la comiterea crimei.

Da! Spiru Alexoff este culpabil.

Da! Achim Peteff este culpabil. *Se acordă circumstanţe uşurătóre.*

Da! Nicola Bogdanoff este culpabil.

Se introduc apoi acusaţii şi li-se comunică verdictul.

Ultimele declarărĭ.

D-l *Take Policrat*, pentru partea civilă, după-ce esprimă recunoscinţă juraţilor pentru verdictul lor, cere 100.000 de lei despăgubirĭ, sumă plătibilă solidar de toţĭ acusaţii.

D-l *procuror-general Ciocârdia*, avênd cuvêntul, rógă Curtea sĕ aplice legea în tótă rigórea ei pentru acusaţĭ, în limitele verdictului, şi citéză diferite articole de lege pentru a fi aplicate.

(Preşedintele întrébă apoi pe apĕrătorĭ, décă mai au ceva de adaus în urma textelor din lege rostite de d-l procuror-general.)

D-l *Butoianu*, apĕrătorul lui Boiciu Ilieff, declară, că în urma verdictului juraţilor se rapórtă la înţelepciunea Curţii.

D-nii *Sipsomo*, apĕrătorul lui Nicola Miteff, *Poenaru-Bordea*, pentru Stoiceff şi Karambuloff, cer aplicarea textelor de lege.

D-l *Valerian*, apĕrătorul lui Trifanoff, cere indulgenţă pentru clientul sĕu.

D-l *Camil Demetrescu*, apĕrătorul lui Spiru Alexoff şi d-l *Durma*, pentru Nicola Bogdanoff, se referă la aprecjarea Curţii.

D-l Th. *Vanghelie*, apĕrătorul lui Peteff, spune, că clientul sĕu e cel mai puţin vinovat şi cere indulgenţa.

Sentinţa.

Curtea, avênd în vedere decisiunea camerei de punere sub acusare şi verdictul juraţilor, pronunţă următórea sentinţă.

Sunt condamnaţĭ:

1) *Boiciu Ilieff* la muncă silnică pe viaţă;

2) *Nicola Miteff* la 20 anĭ muncă silnică;

3) *Mitu Stoiceff* la 20 anĭ muncă silnică;

4) *Cristu Karambuloff* la 7 anĭ muncă silnică;

5) *Al. Trifanoff* la 2 anĭ închisóre;

6) *Stoian Dimitroff* la muncă silnică pe viaţă;

7) *Spiru Alexoff* la 20 anĭ muncă silnică;

8) *Achim Peteff* la 5 anĭ reclusiune;

9) *Nicola Bogdanoff*, la 10 anĭ detenţiune.

Sunt condamnaţĭ Stoian *Dimitroff*, Achim *Peteff* şi Spiru *Alexoff* la 10.000 lei despăgubirĭ către partea civilă.

Sunt condamnaţĭ toţĭ în mod solidar la 32 lei 15 banĭ pentru portărei.

Procesul în contumacie.

Se face apoi apelul nominal al acusaţilor, carĭ lipsesc.

Procedura este completă.

D-l *prim-procuror Miclescu*, cere ca Curtea, în basa diferitelor articole din codul penal, sĕ-i condamne în contumacie.

Curtea pronunţă următórea sentinţă:

Sunt condamnaţĭ:

G. Teodoroff la 20 anĭ muncă silnică;
Marcu Bosniacoff la 20 anĭ muncă silnică;
Anghel Pop-Arsoff la 20 anĭ muncă silnică;
Coti Zamfiroff la 20 anĭ muncă silnică;
Traiciu Svetcoff la 20 anĭ muncă silnică;
Boris Sarofoff la muncă silnică pe viaţă;
G. Petroff la muncă silnică pe viaţă;
V. Covaceff la muncă silnică pe viaţă;
I. Stoianoff la muncă silnică pe viaţă;
D. Troleff la 20 anĭ muncă silnică;
D. Iconomoff la muncă silnică pe viaţă;
D. Davidoff la muncă silnică pe viaţă;
Al. Burlacoff la 20 anĭ muncă silnică.

Boris Sarafoff, *Davidoff*, *I. Stoianoff*, *Kovaceff*, sunt condamnaţĭ la 10.000 lei despăgubirĭ civile.

Procesul s'a sfîrşit la órele 9 séra.

SCIRILE DILEI.

— 15 (28) Noemvrie.

Majestatea Sa monarchul a plecat Dumineca din Viena la Budapesta. Erĭ a dat audienţe generale la palat.

Consistoriul metropolitan din Sibiiu s'a întrunit alaltăerĭ în şedinţă extraordinară spre a esecuta conclusele congresului ţinut în anul acesta. S'au presentat următorii asesorĭ consistoriali afară de Sibiiu: Archimandritul Filaret Musta, archimandritul Augustin Hamsea, protopresbiterii: Mihail Popovicĭ Constantin Gurban, Dr. George Popovicĭ, Ioan Droc, apoi ca asesorĭ mirenĭ Nicolau Zigre şi Ioan Lengeru. Din asesoriĭ locuitorĭ în Sibiiu au luat parte archimandritul vicariŭ archiepiscopesc Dr. Ilarion Puşcariu, Ioan Papiu, Zaharie Boiu, Nicolau Ivan, Mateiŭ Voileanu, asesor mirean Parteniu Cosma. Au depus jurămênt asesorii nou aleşĭ: archimandritul Augustin Hamsea, protopresbiterul Nicolau Ivan şi asesorul mirean Parteniu Cosma.

Societatea geografică română îşĭ va serba jubileul de 25 de anĭ în diua de 6 Decemvrie v., printr'o şedinţă solemnă, care va fi presidată de M. S. Regele. Etă programul serbărei: 1) Cuvêntul rosit de *M. S. Regele.* 2) Cuvêntarea d-lui vice-preşedinte, general G. Manu. 3) Conferenţa d-lui general C. I. Brătianu, despre: „*Harta ţĕrei după 25 de anĭ*". 4) Conferenţa d-lui explorator Emil G. Racoviţă: „*Asupra espediţiei antarctice Belgiane*". (Cu proecţiunĭ electrice). 5) Distribuirea medaliei comemorative şi a *Buletinului* (numĕrul jubilar) domnilor membrii. A doua di 7 Decemvrie la 7 jum. óre séra, va fi la hotelul Capşa, banchetul membrilor Societăţii, presidat de Principele Ferdinand, protectorul Societăţii Geografice Române.

Procesul Hunedorenilor. Sub titlul acesta scrie „Tribuna", că viceşpanul comitatului Hunedórei a respins recursul înaintat de cei 8 acusaţĭ (*Dr. Hossu-Longin* şi soţii) pedepsiţĭ de căpitanul oraşului Hunedóra pentru purtarea tricolorului la un banchet dat în onórea acusaţilor după procesul în afacerea Iancu. Advocaţii *Hossu-Longin* şi Dr. *Vlad* au înaintat recurs la ministrul de interne.

Inaugurarea Capelei române gr. or. în Budapesta s'a făcut, precum se scie, Dumineca. Capela a fost sfinţită de episcopul Aradului Iosif Goldiş. La actul solemn au participat numĕroşĭ membri ai coloniei române din Budapesta. După serviciul divin episcopul a îndeplinit cununia d-şórei Catiţa Cimponeriu cu locotenentul br. de Metzger, ér la urmă a botezat pe fiiul inginerului Onciu. Séra s'a dat un banchet la „Jägerhorn" la care au participat vr'o 60 de persóne, între carĭ d-nii: Dr. I. Gall, judii de Curia Iosif Pop, Mezei şi Berlogia, Dr. Emil şi Dr. Tit Non Babeş, Dr. Dumitreanu, Dr. Cupşa, N. Vraciu, I. Ratz etc. precum şi representanţii societăţiĭ „Petru Maior". La şampaniă s'au ţinut toaste pentru Maj. Sa monarchul, pentru metropolitul Meţianu, pentru episcopul Goldiş şi alţii. Paroch al nouei bisericĭ a fost numit ieromonachul Ghenadie *Bogoevicĭ*, care a fost distins cu brâu roşu pentru meritele, ce şi le-a câştigat în jurul înfiinţării parochiei. Capela este aranjată într'un edificiu al fundaţiunei Gozsdu.

Liberarea Slovacilor osîndiţĭ. Din Turoţ-St.-Mărtin se scrie, că Sâmbăta trecută au sosit acolo din Beszterczebánya Slovacii osîndiţĭ: *Skultety*, *Zapko*, *Zbek*, *Kubarik Cajda*, Const. *Hurban*, *Branicky* şi *Bielak*, carĭ împliniseră cele două lunĭ de închisóre la care au fost condamnaţĭ. In închisóre au mai rĕmas cei cu pedepse de peste 2 lunĭ. La gara din T. St.-Mărtin li-a eşit spre întêmpinare un public numĕros, demonstraţiă însĕ nu s'a făcut.

Poliţia de siguranţă din Bucurescĭ a început cercetărĭ contra unui Bulgar Cristea Simionoff, arestat pentru-că a venit în ţéră cu un paşaport fals şi n'a putut sĕ esplice scopul întrărei sale în România. Pe de altă parte Bulgarii I. Vasilevicĭ şi Tănase Ivanoff au fost espulsaţĭ. — „Tribuna" din Craiova scrie: Renumitul agitator bulgar Bojin Anghel din oraşul nostru a fost espulsat în séra de Marţĭ pe la Vârciorova. Bojin Anghel era afiliat al comitetului macedo-andrianopolitan din Sofia şi întreţinea la Craiova o vie agitaţiă printre Bulgarii aflătorĭ aicĭ. Se scie că Bojin Anghel primea gazetele comitetului macedonean pe care le împărţea la ceilalţĭ Bulgarĭ. De asemenea se mai scie, că Bulgarii din Craiova şi cei carĭ se opreau în Craiova aveau dese conciliabule la Bojin. In fine, se mai scie, că Bojin era într'o asiduă corespondenţă cu Sarafoff şi ceilalţĭ şefĭ ai mişcării pan-bulgare dela Sofia. Espulsarea lui Bojin Anghel se impunea.

Dar pentru biserică. Primim spre publicare următórea mulţămită: Subsemnatul aduc şi pe acéstă cale mulţămită călduróså Prea Stimatei Dómne *Maria Pop Gherendi*, vĕduva rĕposatului jude de tribunal Ioan Pop Gherendi din Braşov, care a dăruit bisericei nóstre 2 sfeşnice de argint pentru 6 luminarĭ în preţ de *54 coróne.* — Dumnedeu sĕ-i rĕsplătéscă! — *Tohanul-*

---

putul unor trunchĭ de arborĭ. Knoppf merge atât de departe, încât chiar pictând capete de ómenĭ, le taie pe la mijlocul frunţii cu rama. Orĭ cât de mare măestru ar fi Knoppf — mai ales în pastelurile sale — tablourile sale par neisprăvite, par nisce schiţe. Căcĭ el uită rostul important al ramei unui tablou, care n'are numai scopul sĕ orneze pânza, ci are un rost tot atât de important ca şi piedestalul unei statui: ea are sĕ isoleze tabloul de obiectele, carĭ îl încunjură, sĕ-l facă ceva întreg; un peisagiŭ pus pe părete are sĕ fiă absolut isolat de părete prin cadru — ca şi o statuă prin piedestal isolată de pămênt — aşa ca sĕ putem vedé independent ţinutul, care n'are nicĭ o legătură cu celelalte obiecte de pe părete.

Prin anii 80 portretul unui american a făcut runda prin tóte oraşele marĭ artistice ale Europei. S'a strigat mult despre el atuncĭ. Representa familia unui bancher, constătătóre din tată, mamă şi o fetiţă. Pictorul a ales momentul în care cei trei merg pe stradă. Tabloul represintă decĭ o uliţă lungă în care întră bancherul cu nevastă-sa şi cu copila. Acésta din urmă se vede numai de jumĕtate. Restul îl înghite rama. Criticii bine înţeles, au strigat că-absurd sĕ pictezĭ o uliţă când vréi sĕ facĭ un portret, că-i şuchiat sĕ dai patru din cincĭ părţĭ ale pânzei unor case şi pe familia, pe care ai s'o portretezĭ, s'o strîmtorezĭ într'un unghiŭ, aşa că unul din membrii ei nicĭ nu mai încape decât pe jumĕtate în tablou. Ei bine, nu-i aşa! Inainte de tóte pictorul a sciut, că pentru ca sĕ facă un portret adevĕrat al familiei respective, nu se potrivesce nicĭ un alt *milieu* decât strada. Omul aferat, omul grăbit de afacerĭ trebue presentat mergênd grăbit pe stradă. Şi acest lucru i-a reuşit pe deplin. Décă n'ar fi arătat strada lungă înaintea lor, n'am puté avé impresia, că ei se grăbesc. Chiar fata de jumĕtate încadrată în ramă, e ceea-ce redă mai bine graba familiei întregĭ. Şi — ceea-ce e mai de admirat — aşa pe jumĕtate cum e nu ne jignesce de loc, apróape nicĭ nu observăm că nu-i întrégă, căcĭ presupunem atât de bine partea care lipsesce, încât o vedem în întregime. Dér trebue sĕ vedĭ tabloul acesta pentru-ca sĕ te convingĭ cât e de admirabil.

Că de fapt e sănĕtos principiul urmărit de pictor se cunósce şi din aceea, că l'au primit şi alţii, l'au primit pictorĭ de séma lui Em. Friant, care ne dă admirabilul tablou din museul de Luxenburg în Paris: „La Toussaint". Firesce au fost şi de aceia, carĭ l'au imitat fără sĕ-l pricépă pe deplin şi astfel au greşit. Aşa e după părerea nóstră Knoppf, care fără sĕ redé *mişcare* în tablourile sale, le ciocârtesce şi tot aşa e un pictor cu nume suedian (Liljenborg?*) care vrea sĕ dea prea multă mişcare, aşa că cércă imposibilul de a representa o pasere în sbor. Bine înţeles, că în loc sĕ o vedem sburând vedem un monstru cu sute de aripĭ.

(Va urma.)

*) Neavênd notiţele sub ochĭ nu pot cita numirĭ şi date esacte.

vechiŭ, 27 Noemvrie 1900. *Moise Brumboiu*, preot gr. cat.

Unchiul Ţarului în Viena. Se anunţă din Viena, că marele duce *Sergiu*, unchiul Ţarului, dimpreună cu soţia sa Elisabeta Feodorovna a sosit ḑilele trecute în capitala austriacă. El a fost primit de Majestatea Sa Dumineca într'o audienţă de o jumětate óră. Mai târḑiu monarchul i-a reîntors visita la otel „Imperial“.

Sporirea armatei rusescĭ. După o telegremă din Petersburg, ministrul rusesc de rěsboiŭ va forma anul viitor încă două corpurĭ de armată.

Căsětoriă morganatică. Ducele de Manchester, ḑice „Evenimentul“ din Iaşi, în věrstă de 23 anĭ, s'a căsětorit, fără de nicĭ o pompă osebită, cu mis Heléne Zimmermann, o milionară. Ducele înainte de a deveni om practic, avusese patima actoriei şi fusese şi redactor la „Newyork Journal“. Contra acestei căsětorii a fost nu numai înalta societate, dér şi tatăl fetei, care a ḑis: „părerea mea este, ca ficele neguţătorilor sě se mărite cu fii de ai neguţătorilor, dér nu cu ducĭ“. Se vede d'aci, ce pómă bună trebue sě fiă ducele, care de altmintrelĭ, a fost şi actor şi ḑiarist.

Cartea Reginei. Prinţesa Elisabeta de Bavaria, din ocasia cununiei sale cu moştenitoriul tronului belgian, a căpětat un cadou de nuntă, care cu drept cuvênt se póte numi cea mai preţiósă operă a unui autor în viaţă. Cadoul e un album de rară frumseţe, donat de Regina României şi intitulat „Meine Ruh“ (Linişteu mea), cuprinḑênd scrierile Reginei poete. Legătura cărţiĭ presintă un ales juvaer eşit din atelierul aurariului de curte Telge din Berlin. In colţul de sus din drépta e portretul-medalion al reginei, pictat pe basă albastră de d-şóra Bastanier şi încadrat cu briliante. La o parte a portretului e un rămurel de fag, pe care stau păsărele şi îndreptate spre chipul reginei cântă (O alusiune acésta la pseudonimul literar al reginei: Carmen Sylva — cântec de pădure). Din jos de portret şi de ramura de fag e numele „Elisabeth“ cu manuproprie, îmbinat din briliante radióse, ér cele patru colţurĭ ale legăturei sunt împodobite cu câte o rosă, florile predilecte ale reginei.

Esundărĭ în Veneţia. Oraşul Veneţia, regina mărei adriatice, este ameninţat de un mare pericul. De câte-va ḑile Veneţia este esundată, Marea adriatică e sbiciuită de o furtună grozavă. Undele mării de o înălţime gigantică au fost aruncate spre oraş. Piaţa „Marco“ este acoperită de apă la înălţimea unui stat de om. De asemenea este esundată şi partea mai interióră a oraşului. Palatul regesc şi palatul „Doge“ au suferit mult din causa apei marĭ. In multe locurĭ prăvăliile stau sub apă. Pagubele sunt nespus de marĭ.

Cum tractéză soldaţii germanĭ cu Chinesii. Un soldat german din China trimite la ai sěi o scrisóre cu data de 29 Septemvrie, în care istorisesce isprăvile, ce le fac soldaţii împěratului Wilhelm. Étă ce ḑice el: „Dela Tien-Cin până la Peking este un drum de 160 chlm. Totul e împuşcat şi pustiit. Satele au fost arse, aşa că pe intinderea unui ţinut intreg nicĭ o casă n'a mai rěmas. In tóte părţile zac cadavre de Chinesĭ neîngropaţĭ şi aerul e infectat de mirosul greu. Rîul Pejho pórtă în alvia sa sute de cadavre şi totuşĭ noi îi bem apa ca animalele pe o căldură teribilă. Ne bucurăm căpětând astfel de apă. Tótă ḑiua *jefuim*, *omorîm* şi *dispoiem*.... Nu trimiteţi banĭ, sunt aicĭ destui şi de altfel nu li-aşĭ lua nicĭ un folos. O sticlă de bere costă un dolar.... Până acum am ucis 17 Boxerĭ, pe 12 cu ocasia luptelor pe strade. In fort un Chines a puşcat asupra mea, dér nu m'a nimerit. Eu însě l'am culcat c'o puşcătură la pămênt şi în furia mea l'am străpuns cu baioneta în spate şi din apropiere am descărcat încă odată puşca în el, aşa că zăcea la picióreIe mele cu totul sfăşiat. In genere ḑis *suntem grozav de crudelĭ faţă cu Chinesii*. Cel ce cade în mânile nóstre ca prisonier, acela e fiul morţii. *Ii omorîm pe toţĭ*“. — Tóte acestea sě fiă óre o urmare a cuvintelor împěratului Germaniei: „pardon nu se dă“?

Omor din rěsbunare. Din Belgradul Serbiei se scrie, că fostul şef de district Proticĭ a fost omorît în Crusevaç, când mergea din hotel spre casă. Se crede, că a fost omorît din rěsbunare, căcĭ Proticĭ a fost condus desbaterile în procesul unei bande de haiducĭ sêrbĭ.

De lângă Alba-Iulia.

— Noemvrie 1900.

On. D-le Redactor! Despărţĕmêntul Alba-Iulia al „Reuniunei învěţătorilor românĭ din Archidiecesa gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş“ şi-a ţinut adunarea generală de tómnă în *Galda-de-sus* la 17 Noemvrie a. c.

Pe când unii se jeluiesc, că adunarea generală ţinută în Blaşiŭ, dintr'un motiv séu altul n'ar fi atins scopul cu demnitatea recerută şi dorită de membrii ei, şi pe când alţii numai „la vorbă“ se ocupă cu resultatul adevěrat, ce-l póte da acéstă Reuniune corpului învěţătoresc, care numai şi numai sub stégul ei îşĭ va puté elupta totul..., — eu mângăiat în suflet pot afirma, că învěţătorii din tractul nostru n'au utilisat vorba „tot începutul e greu“, care dă aer de respirat celor ce cu tótă ocasiunea bucuroşĭ ar mai rěmâné o oră în braţele neactivităţei, ci pětrunşĭ de adevěratul ideal, ce-l reclamă spiritul timpului dela ei şi faţă de Reuniune, şĭ-au achitat datorinţele lor cu demnitate.

Precum în trecut, aşa şi cu ocasiunea adunărei generale de tómnă, ţinută la 17 Noemvrie în Galda-de-sus, atât învěţătorii, cât şi preoţii o parte au dat dovadă, că-şĭ cunosc datorinţele lor.

Deja la 8 óre toţĭ învěţătorii tractului, afară de 2, în frunte cu d-l protopop S. *Micu* şi cu d-nii preoţĭ Ioachim *Totoian*, E. P. *Bota*, C. *Raţiu*, A. *Frâncu*, I. *Raica*, apoi fruntaşĭ din loc şi jur, îşĭ înălţau rugăciunile în frumósa biserică din Galda-de-sus.

La finea st. liturgii P. O. D. protopop S. *Micu* ţine o frumósă predică, arătând iubirea şi alipirea, ce-o datoresce poporul şcólei şi făcênd sě pricépă trebuinţa de a nu-se feri de jertfele, ce i-se cer pentru susţinerea ei.

De aicĭ plecarăm cu toţii la şcólă, de unde păn' la sfîrşitul şedinţei nu s'a mişcat nimenĭ. Preşedintele despărţĕmêntului, Ioan *Pampu*, în vorbirea sa de deschidere, după-ce arată scopul adunărei, atinge pe larg posiţiunea, ce trebue sě o ia învěţătorul pe unele terene ale vieţei, şi în special pe terenul social, spre binele şi înflorirea scólei.

După cetirea apelului nominal ia din nou cuvêntul d-l protopop, dând frumóse poveţe poporului şi tuturor, carĭ am fost de faţă, punêndu-ne la inimă *şcóla şi biserica*.

Tóte punctele din programă au fost cu interes desbătute, atât din partea învěţătorilor cu vot decisiv, cât şi din partea preoţilor cu vot consultativ.

Intre concluse s'a luat între altele, ca comitetul central sě intervină la Ven. Consistor pentru a-se regula cestiunea diurnelor în felul, ca şi cu ocasiune participărei la adunarea despărţĕmêntului sě se dea diurne şi spese de călětoriă; comitetul central sě intervină la Ven. Consistor pentru a precisa printr'un circular dreptul învěţătorului, garantat prin lege, de a fi membru ordinar cu drept de vot al senatului scolastic, care lucru în regulamentul nostru archidiecesan fiind neprecisat, a dat ansă la multe neînţelegerĭ între preot şi învěţător.

Preşedintele adunărei cetesce un raport, arătând starea Reuniunei în genere, activitatea comitetului central, decursul adun. generale din urmă, activitatea despărţĕmintelor şi în fine activitatea desp. „A.-Iulia“. Asupra raportului s'a încins o discuţie viuă. Aicĭ amintesc numai atâta, că desp. nostru doresce, ca nu numai 5—6 despărţĕminte, ci *tóte* sě stea în legătură cu comitetul central şi sě se acomodeze întru tóte statutelor.

Urméză alegerea oficialilor despărţĕmêntului pentru anul viitor. Prin votare secretă se realeg cu maioritate absolută: Preşedinte Ioan Pampu; notar George Spătăcean; cassar Nicolae Bătăcuiu şi bibliotecar N. Dusă.

Adunarea de primăvară se va ţiné în opidul Ighiu.

Mulţumind preşedintele pentru interesul membrilor şi al d-lor preoţĭ arătat faţă de Reuniune, precum şi pentru încrederea din nou pusă în oficialii realeşĭ, ne-am întrunit la masa ospitală a învěţătorului local, unde prin toaste, cântărĭ şi voie bună crescù disposiţia în inimile tuturor. A toastat d-l protopop S. Micu pentru Es. Sa Metropolitul ca patronul Reuniunei; Ioan Pampu pentru preoţimea, care nisuesce sě lucre mână 'n mână cu învěţătorimea; d-l preot A. Frâncu pentru idealul învěţătorului, — şi mai multe alte toaste.

Dea Dumneḑeu sě auḑim de bine şi 'n viitor.

ip.

Din China.

Agenţiei „Reuter“ i-se telegrafézâ din Peking cu data de 24 l. c., că corpul diplomatic s'a întrunit în acea ḑi în şedinţă închisă, stabilind unanim *condiţiunile prealabile de pace*. După-ce guvernele puterilor vor fi aprobat şi din parte-le aceste condiţiunĭ, se vor puté începe negocierile definitive cu plenipotenţiaţii guvernului chines. Condiţiile din cestiune n'au fost publicate încă, se crede însě în general, că principiile fundamentale corěspund condiţiilor din nota francesă şi cuprind următórele pretensiunĭ:

1. Pedepsirea culpabililor principalĭ;

2. Despăgubire corěspunḑětóre diferitelor puterĭ, ai căror supuşĭ au suferit pagube;

3) Un puternic detaşament internaţional în Peking pentru apěrarea ambasadelor.

4) Ocuparea unor anumite puncte între Peking şi Taku.

*

„Neueste Nachrichten“ primesce din Petersburg o telegramă, în care se ḑice: în golful Pecili vor rěmâné 2000 de Ruşĭ, adecă 4 bataliónе. Dintre acestea 1 séu 2 bataliónе în Tien-Cin şi Peking, ér 1 batalion în Taku peste iérnă. Ce privesce *învoiala separată ruso-chinesă*, corespondentul numitei foi este informat, că prin acésta se vor regula raporturile viitóre în Mandsuria, care garantéză Ruşilor avantagii marĭ economice. Aměnuntele nu sunt încă cunoscute, căcĭ atât autorităţile rusescĭ, cât şi cele chinese păstréză cel mai mare secret.

*

Fóia *„Novi Kraj“* din Port-Arthur publică un edict al împěratului Chinei datat 26 Septemvrie. In edictul acesta împěratul ḑice, că rěsboiul a provocat grave încurcăturĭ, ceea-ce îndémnă pe împěrat sě erueze causele miseriilor de faţă, fiind-că tronul n'a voit de loc sě vină peste imperiu nenorocirile acestea. S'a descoperit, că sunt vinovaţĭ toţĭ acei prinţĭ şi miniştri responsabilĭ, carĭ cu banĭ au aţîţat pe Boxerĭ şi pe ceilalţĭ revoluţionarĭ, provocând disordine şi silind curtea imperială sě fugă. Impěratul poruncesce drept aceea, ca prinţii Cĭuan, Caisun, Pucin, Cailin, Caijan şi Tuan, mai departe măestrul ceremoniilor Kan şi ministrul de justiţiă Cĭasucĭan sě fiă lipsiţĭ de post, sě li-se ia nobilitatea, ordinele şi averile şi pentru a fi aspru pedepsiţĭ sě fiă trimişĭ înaintea tribunalului militar.

Prisonierii burĭ pe insula St. Elena.

Rar sosesce vr'o scire despre sórtea amară, ce o duc prisonierii burĭ pe insula St. Elena. Pricina este, că Englesii grijesc strict, ca cei osîndiţĭ sě nu pótă scrie nimic, ce n'ar fi pe plăcerea lor. Uneorĭ însě totuşĭ succede, ca vr'unul din prisonierĭ sě trimită la ai sěi veştĭ autentice despre traiul, ce-l au în robia englesă. O scisóre de felul acesta a trimis de curênd un oficer german, care luptând în rêndurile Burilor, a căḑut în captivitate. Étă ce scrie el:

Am ajuns în captivitate după luptele purtate în jur de Mafeking. Ne-au transportat aicĭ de pe câmpul de luptă şi *în cele dintâiŭ patru ḑile nu ni-au dat nimic de mâncare*. In cele două sěptěmânĭ, ce au urmat, am căpětat $^1/_4$ funt cârnat pregătit din carne de cal, puţînă cafea şi o bucăţică de pâne. Firesce, noĭ am protestat contra acestui tratament şi între altele i-am scris şi comandantului suprem Roberts, plângêndu-ne că Baden-Powell ni-a promis, că vom căpěta hrană ca orĭ care soldat engles.

Abia décă aflu cuvinte potrivite pentru a caracterisa purtarea estraordinar de dură a Englesilor faţă cu noĭ. Ei au tratat în mod, ce nu se póte descrie, *mai ales cu răniţii*. Nicĭ vorbă de îngrijire, ba nenorociţii de ei trebuiau sě-şĭ cumpere chiar şi pâne. Aşa se pare, că la Englesĭ e sistem de a tracta cu răniţii întocmai ca şi cu animalele. Despre asta s'ar puté scrie volumurĭ întregĭ.

Este caracteristic la Englesĭ, că ei şĭ-au věrsat furia şi mânia asupra prisonierilor şi răniţilor. S'a întêmplat de pildă, că ei au măcelărit pe răniţi, orĭ puşcau asupra lor din mare depărtare. Pentru a ilustra neîndurarea englesă. voiŭ istorisi următorul cas:

Taběra nóstră este închisă cu sîrmă. Tot la 20 metri au pus câte o sentinelă. Acestora li-s'a ordonat, că décă vr'un prisonier se apropie mai mult de 6 paşĭ de sîrmă, sě-l înpusce. Despre ordinul acesta însě *prinsonierii n'au fost încunosciinţaţĭ*. Nu de mult un Bur de vr'o 15 anĭ s'a apropiat de sîrmă, ca sě caute nisce lemne. Sentinela a apucat arma şi l'a împuşcat. Burii s'au amărît grozav de acéstă bestialitate şi au năvălit asupra Englesilor.

Puţin înainte de acésta a fost trimisă o comisiune, ca sě esamineze, décă plângerile corěspund stărilor faptice. Mai târḑiu mi-a venit la mână raportul comisiunei şi m'a suprins, cât de mult se denaturéză în el adevěrul. Raportul ḑice, că stările de aicĭ sunt escelente, pe când de fapt ele sunt insuportabile. In August şi Septemvrie a plouat mereu şi înotam până în genunchi în noroiŭ. Acum însě nu avem apă, fiind-că a urmat seceta şi nicĭ pentru běut nu căpătěm, decât apă de plóie. E de necreḑut câte de tóte fac Englesiĭ, ca lumea mare sě nu aibă cunoscinţă despre raporturile de aicĭ.

ULTIME SCIRI.

Blaşiŭ, 28 Noemvrie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans“.) Aséră la órele 7 a încetat din viaţă **Dr. Ioan Raţiu**, canonic metropolitan, bărbat activ şi scriitor de frunte bisericesc.

DIVERSE.

O listă de bucate din vremurĭ vechĭ. In vremea de-odată, când lumea era lume şi traiul traiŭ, era obiceiul prin ţéra acésta, că după-ce sosia vremea, ca o calfă de meseriaş sě fiă declarat ca măestru din partea aşa numitului „ţeh“, el (noul măestru) de voie, de nu voie, totuşĭ trebuia sě aranjeze un ospeţ în cinstea membrilor „ţehului“. Ca sě avem o ideiă de modul, cum se făceau la ei acest fel de ospeţe, e bine venită următórea listă de bucate, ce-o aveau prescrisă în acel scop şi care a rěmas ca moştenire din acel timp. Étă lista:

1) Blidul dintâiŭ de mâncare are sě fiă varză cu carne cu bot de porc şi întreg capul lui, şi sě fiă patru óse cu měduvă. 2) Mâncare de găină pe tăier, cu zamă dulce, care sě fiă din ḑece găinĭ. — 3) Urez cu două ciolane, în care sě se afle şi ḑece găinĭ. Zamă négră cu patru purcei graşĭ. — 5) Friptură pe tăier de muschĭ bunĭ şi purcei bunĭ umpluţĭ: unul umplut cu stafide, altul cu urez. — 6) colacĭ, nucĭ, alune, şi pe lângă tóte acestea vinurĭ de ajuns de acelea, cum le place măestrilor“... Aşa sciau măestri sě-şĭ petrécă pe acea vreme. Spuneţĭ măeştrilor, când vor mai fi acele timpurĭ?

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	115.20
Renta de corone ung. 4%. . . .	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	119.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.80
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	92.50
Impr. ung. cu premii	167.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	170.—
Renta de argint austr.	98.05
Renta de hârtie austr.	97.65
Renta de aur austr.	115.70
Losurĭ din 1860.	134.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	668.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	657.75
Napoleondorĭ.	19.18
Mărcĭ imperiale germane	.117.65
London vista.	240.55
Paris vista	.95.85⅕
Rente de corone austr. 4% . . .	98.20
Note italiene	90.85

Cursul pieţei Braşov.

Din 28 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.88	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.12	Vênd.	19.17
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	117.60	Vênd.	117.68
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 95—1900.

Publicare de licitaţiune.

Subscrisul senat bisericesc escrie prin acésta licitaţiune publică, pentru edificarea bisericei din parochia Rebra-mare (Nagy-Rebra) comitatul Bistriţa-Năsĕud, pe basa planului şi devisului de spese, aprobat de Prea Ven. Consist, Eppesc al Gherlei, cu clausula de dtto 18 Iulie 1899, sub Nro- 6190, **pe ḑiua de 16 Decemvrie 1900 st n. la 10 óre a. m.**

Licitaţiunea va fi verbală şi cu oferte închise carĭ vor fi a se aşterne la adresa senatului bisericesc, provĕḑute cu vadiul legal, până la datul licitărei.

Planul şi devisul de spese, precum şi condiţiunile de licitaţiune se pot vedé în cancelaria oficiului parochial gr. cat. Rebra-mare, până la ḑiua de licitare.

Preţul de strigare se statoresce cu 30 570 coróne.

Din şedinţa ţinută la 12 Nev. 1900.

Preşedintele: **Onisim Rotariu**, preot local gr. cat.

Notariul: **Constantin Suciu**,

1050,2—3

ANUNCIURI

(inserţiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi[illegible]istr. „Gazetei Trans."

Sz. 6030—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tljkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a „Furnica" fogarasi takarékpénztár végrehajtatónak Bardós George Juon és társa végrehajtást szenvedők elleni 200 kor. — fil. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő Szkorei községében fekvő a szkorei 438 számu telekjkvben A † a. 1766 hrsz. ingatlanra 112 kor., a 4651 hrsz. ingatl. 166 kor., a 6897, 6900 hrsz. 86 koronában, valamint a szkorei 76 sz. tljkvben Fuciu Maria és Fuciu Maria nevén álló A † alatt foglalt

150, 151	hrsz.	328	kor.,	1997	hrsz.	22	kor-,	4912	hrsz.	31	kor.
1017	„	17	„	2482, 2485	„	14	„	4962	„	22	„
1452, 1454	„	10	„	2521, 2522	„	37	„	5797	„	39	„
1762	„	10	„	2888	„	36	„	6121	„	4	„
1788	„	40	„	3046	„	4	„	6198/1	„	9	„
1923	„	20	„	3409	„	20	„	7259, 7262,			
1992	„	102	„	4833, 4834	„	50	„	7265		34	„

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban mind két tjkönyvben az özvegy Fuciu Maria a-lui Iuon javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog érintetlen hagyásával az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900 évi Deczember hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor** Szkorei községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1900. évi julius hó 26-án.

A fogarasi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

NÁDUDVARY, kir. albiró.

1164.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şese lunĭ	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şese lunĭ	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şese lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şese lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Sz. 6769—1900. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a Chişerean Demeter végrehajtatónak Cazán Maté lui Mathé végrehajtást szenvedő elleni 280 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő Bethlen községben fekvő a bethleni 459. sz. tjkvben Grama Anna szül. Cazán, Cazán Maté lui Maté és Grecu Anna l. Maté nevén álló 96, 97 hrsz. ingatlanra 846 kor., vétel árban elrendeltetik és pedig a C. 22, 23 Cazán Máté és neje Ludu Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartása mellett, ha azonaban az ingatlan vételára a haszonélvezetett megelőző tehertételek kielegitésére szükséges s 8400 koronában megállapitott összeget nem üti meg, ugy az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan e szolgalmi jog fentartása nélkül a kitüzött határnapon ujabban elárvereztetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi Január hó 3-ik napján d. e. 10 órakor** Bethlen községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az iugatlanok becsárának 10%-át vagyis 84 kor. 60 fil. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t- cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1900 évi augusztus hó 22-én.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.

SCHUPITER kir. albiró.

1146,1—1.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.